

Ūkinių pastatų liaudies terminija

ROBERTAS STUNŽINAS

Lietuvių kalbos institutas

ESMINIAI ŽODŽIAI: statybos liaudies terminai, ūkinių pastatų pavadinimai, sinonimai, daugiareikšmiai terminai, gimininiai terminai, rūšiniai terminai

Mokslo terminai pavadina mokslo srities sąvokas kaip tam tikros sistemos narius. Liaudies terminų atsiradimas yra stichiškas, sąvokas įvardija be sąsajos su sąvokų sistema. Tačiau jie sudaro sudėtingas, nevienalypes ir įvairiais semantiniais ryšiais susijusių leksinių vienetų mikrosistemas (plačiau apie gyvenamojo namo ir jo dalių liaudies terminijos kilmę, sinonimiją, daugiareikšmiškumą, giminės ir rūšies santykius bei kitus dalykus žr. Stunžinas 2010: 130–143; 2011: 142–153). Šiame straipsnyje nagrinėjami ūkinius pastatus¹ pavadinantys liaudies terminai. Jie analizuojami įvardijamų sąvokų, kilmės ir semantinių ryšių (sinonimiškumo², daugiareikšmiškumo ir giminės bei rūšies santykio) atžvilgiais. Medžiaga paimta iš gyvosios kalbos šaltinių: didžiojo *Lietuvių kalbos žodyno* (elektroninio leidimo), *Druskininkų tarmės žodyno*, *Kaltanėnų šnektos žodyno*, *Kazlų Rūdos šnektos žodyno* (I t.), *Kupiškėnų žodyno* (I t.), *Lazūnų tarmės žodyno*, *Šiaurės rytų dūnininkų šnektų žodyno*, *Zanavykų šnektos žodyno* (I–III t.), *Lietuvių kalbos atlaso* (I t.). Iš viso analizuojami 196 skirtingi liaudies terminai³.

¹ Terminas *pastatas* vartojamas „trobesio“ reikšme. Dar jis gali būti vartojamas bet kokio statinio reikšme, žr. *pastatas* „statinys, trobesys“ (DŽ). Ūkiniais pastatais laikomi sudėtingos konstrukcijos statiniai, kuriuose laikomi ūkio reikmenys, drabužiai, javai, pašarai, taip pat jiems priskiriami pastatai gyvuliams laikyti, maisto gaminimo, maudymosi ir pagalbiniai pastatai. Prie ūkinių pastatų (trobesių) nepriskiriami įvairios paskirties priklausomieji ir nesudėtingos konstrukcijos statiniai – pašiūrės, stoginės, išvietės. Šios grupės terminiją ketinama analizuoti atskirai.

² Straipsnyje liaudies terminija tirama kaip visos liaudies kalbos terminų rinkinys, kuriame reiškiasi sinonimija ir daugiareikšmiškumas. Dar liaudies terminus galima tirti ir tarmės ribose, kaip jos terminų sistemą (plačiau žr. Клепикова 1974: 31).

³ Tiriamuose šaltiniuose galima aptikti nemažai terminų variantų, kurie šiame straipsnyje atskirais terminais nelaikomi (plačiau apie varianto sampratą žr. Stunžinas 2008: 111–112).

1. SAŲOKOS, TERMINŲ KILMĖ, SINONIMIŠKUMAS IR HIERARCHINIAI RYŠIAI

Lietuvių tradiciniai ūkiniai pastatai kūrėsi ištus šimtmečius, kito. Tai galėjo lemti šios srities liaudies terminijos gausumą ir įvairumą. Pavyzdžiui, vienas pirmųjų antžeminių pastatų su atviru židiniu buvo žemaičių *namas* – iki XVI a. jame gyventa ir laikyti gyvuliai. Plėtojantis gyvulininkystei, Žemaičiuose formavosi gyvenamojo pastato atmaina su patalpomis gyvuliams laikyti. Žemaičiai jį vadino *numaliu* (plačiau žr. LLA 1965: 42–43). Gyvenamasis namas ir ūkiniai pastatai aprašyti istorikų, etnografų darbuose. Vienas pirmųjų tradicinį lietuvių gyvenamąjį namą, su juo sujungtą tvartą, ūkinius pastatus XIX a. lietuviškai yra aprašęs švietėjas, istorikas, tautinio atgimimo ideologas Simonas Daukantas. Jo aprašuose galima aptikti tradicinių pastatų pavadinimų: „Pirmasis jų trobesys tose giriose vadinos nams, arba namas, namaitis, dėl ko ir visa tauta nuo prašaleičių nomadžiais buvo vadinama, beje, žmonės namuose gyvenantys. <...>. Antrosios durys toje pervarinėj sienoje tokio pat mažne didumo buvo, kaip ir didžiosios, vedė iš namo į tvartą, arba kūtę, taip vadinamą nuo žodžio tverti, nuo ko paskui visą gyvenimą tvaru, arba dvaru vadino, kursai pradžioj iš virbų nutvertas buvo, vienas šalines sienas su pačiu namu turįs, kuriame tvarte buvo gyvuliai pasieniais prisieti, beje karvės, jaučiai“ (Daukantas 1976: 429–430). Ilgainiui namo paskirtis keitėsi ir jis virto vasaros gyvenamąja patalpa, virtuve, sandėliu ar tvartu (apie pastato raidą plačiau žr. Butkevičius 1958: 157).

Gyvosios kalbos šaltinių duomenys rodo, kad terminu *namas* įvardijamas bet koks ūkio pastatas – „gyvenamasis ar šiaip koks trobesys; tvartas; karvidė; atskirai pastatytas nedidelis trobesys su virykle vasarai“⁴ LKŽe. Artimą reikšmę turi ir terminas *trobesys* – „koks nors ūkio pastatas“ LKŽe, Zanavž 3 481. Šiuos du sinonimus galima laikyti centriniais nagrinėjamos mikrosistemos terminais – su jais hierarchiniais ryšiais siejasi kiti terminai. Su giminiais terminais *namas* ir *trobesys* hiponiminiu ryšiu yra susiję aštuoniasdešimt keturi rūšiniai terminai. Rūšiniai terminai pagal paskirtį įvardija dešimt pastatų: 1) pastatą javams, grūdams ir kitiems reikmenims laikyti; 2) pastatą javams sudėti, džiovinti ir kulti; 3) pastatą javams ir linams krauti; 4) pastatą linams džiovinti; 5) pastatą šienui laikyti; 6) mau-

⁴ Straipsnyje remiamasi šaltinių reikšmėmis.

dymosi pastatą; 7) pastatą maistui gaminti; 8) pastatą gyvuliams laikyti; 9) pagalbinis pastatus; 10) maisto apdorojimo pastatą. Su išvardytų grupelių terminais hiponiminiais ryšiais siejasi šimtas dešimt terminų. Jie eina rūšiniais terminais ir pavadina pastatus pagal įvairias ypatybes (paskirtį, kokybę, konstrukciją, dydį ir kt.).

Vienas pagrindinių ūkyje yra **pastatas javams, grūdams ir kitiems reikmenims laikyti**. Toks pastatas vadinamas trimis sinoniminiais terminais – dviem lietuviškais ir vienu germanišku: *klėtis* „trobesys ar trobesio dalis javams pilti, drabužiams laikyti ar šiaip kam pasidėti, miegoti, svirnas“ LKA I 47, KzRŽ I 368, ZanavŽ1 718, *svirnas*⁵ LKŽe, LKA I 47, DrskŽ 362, LzŽ 252; ×⁶*špykėrė* (vok. *Speicher*) LKŽe, LKA I 47, ZanavŽ3 331. Tradicinę klėtį yra apibūdinęs Daukantas: „Trečiasis trobesys buvo vadinamas klėtis, nuo žodžio klėsti, nuo žemės per uolektį ar pusantrios pakeltas ant trinkų ar didelių akmenų, grįstas ir lubotas lentomis dėl sausumo, kurioje buvo javai miegose, arba aruoduose, drabužiai, mėsa, kailiai ir šikšnos laikomos, beje, išėigos ir lietos daiktai; turėjo ji kartais vieną kambarį, kartais du, tris ir keturis <...>“ (Daukantas 1976: 433). Terminai *klėtis* ir *svirnas* laikytini daliniais sinonimais – istoriškai jie turėjo skirtingas reikšmes. XVI a. rašytiniai šaltiniai rodo, kad klėtis buvo skirta miegoti ir drabužiams laikyti, o svirnas – javams laikyti (Dundulienė 1982: 114, 1991: 101). Tad šiame straipsnyje sinoniminiais laikomi tas pačias ir labai artimas sąvokas įvardijantys terminai⁷.

Su *klėtį (svirną)* žyminčiais terminais hiponiminiais ryšiais siejasi keturi terminai – trys lietuviški ir vienas germaniškas. Jie eina rūšiniais klėties pavadinimais ir žymi paskirties, dydžio, kokybės ar konstrukcijos požymius: *drapanė* „drapanų klėtis“ LKŽe, KpŽ 434, *svirnas* „didesnė klėtis“ LKŽe, LKA I 47, ZanavŽ3 236, *svirnynas* „prastas, menkas svirnas“

⁵ Sinoniminių terminų reikšmės nerašomos.

⁶ Kryželiu žymimos svetimybės. Remiamasi *Lietuvių kalbos žodyno* pažymomis.

⁷ Plati sinoniminių terminų samprata svarbi dėl liaudies terminų reikšmių neapibrėžtumo. Terminologijos teorijoje sinonimais paprastai laikomi visiškai reikšme tapatūs terminai – dubletai (Ахманова 1966: 13, Даниленко 1977: 53; Головин, Кобрин 1987: 54). Dubletai įvardija tuos pačius objektus, jiems būdinga tokia pati distribucija ir jie gali pakeisti vienas kitą, nepakeisdami turinio (Kuryško 1993: 109). Liaudies terminijai reikšmių ir vartojimo griežtumas nebūdingas, todėl tiksliai nustatyti, kurie terminai reikšmėmis yra visiškai tapatūs, o kurie ne – sudėtinga.

LKŽe; ×špykeris (vok. *Speicher* LKŽe) „trobesys, kurio apačioj kambariai, viršuj grūdus laiko“ LKA I 47.

Kitas iš svarbiausių tradicinių ūkinių statinių buvo **pastatas javams sudėti, džiovinti ir kultti**. Tokį statinį ir jo pavadinimą yra paminėjęs Daukantas: „Penktasis trobesys buvo taip pat pailguotinai ketvirtainis, reja vadinamas, kuriame javus sausus, iš duobos išimdamies, ant kluono pakloję kūlė“ (Daukantas 1976: 436). Iš gyvosios kalbos šaltinių matyti, kad šis pastatas vadinamas septyniais sinonimais – penkiais lietuviškais, vienu latvišku ir vienu germanišku: *kluonas* LKŽe, LKA I 53, DrskŽ 159, KltŽ 115, LzŽ 123, ZanavŽ1 731, *daržinė* LKŽe, LKA I 53, *jauja* LKŽe, LKA I 53, *klojimas* LKŽe, ZanavŽ1 728, *šiaudinė* LKŽe; *reja* (la. *rija*) LKŽe, LKA I 53; ×*skūnia* (vid. vok. žem. *schūne*) LKA I 53, LKŽe. *Reja* laikoma latvizmu, manoma, kad jis yra suomiškos kilmės (Sabaliauskas 1990: 273, Urbutis 2009: 385; Karulis 2001: 755).

Su išvardytais terminais hiponiminiais ryšiais yra susiję septyni rūšiniai terminai, žymintys pastatų paskirties (3 terminai), konstrukcijos (2 terminai), dydžio (1 terminas), konstrukcijos ir dydžio (1 terminas) požymius. Trimis sudėtiniais lietuviškais terminais vadinamas **kluonas javams sukrauti**: *javinė daržinė* LKA I 53; *laukinė daržinė* LKA I 53, *lauko daržinė* LKA I 53. Germanizmu *skūnia* įvardijamas kluonas su vienu arba su dviem grendymais: ×*skūnia* (vid. vok. žem. *schūne*) „javų kraunamas trobesys su vienu grendymu“ LKA I 53, ×*skūnia* (vid. vok. žem. *schūne*) „javų kraunamas trobesys su dviem grendymais“ LKA I 53. Vienu lietuvišku terminu vadinamas nedidelis kluonas – *klojimėlis* „nedidelis klojimas“ LzŽ 122, o kitu – pagal konstrukciją ir kokybę ar dydį – *kloniokas* „prastos medžiagos, menkas⁸ kluonas“ KzRŽ I 373.

Pastatas šienui laikyti vadinamas trisdešimčia sinonimų. Dvidešimt septyni terminai yra vienažodžiai – šešiolika lietuviškų, šeši slaviški, vienas germaniškas ir keturi hibridiniai: *daržinė* LKŽe, LKA I 56, KltŽ 40, KpŽ 342, *daržinėlé* KltŽ 40, *diendaržinė* LKA I 57, *jaujė* LKA I 57, *klaimas* LKA I 57, *klojimas* LKA I 57, *kluonas* LKA I 57, *kluonelis* LKA I 57, *kluoniukas* LKA I 57, *padanginė* LKŽe, LKA I 57, *pašarinė* LKA I 57, *pridaržė* LKA I 57, *prieklaimys* LKA I 57, *priekluonis* LKA I 57, *stoginė*

⁸ Būdvardis *menkas* gali turėti kelias reikšmes: *menkas* 1. „nedidelis, nežymaus dydžio, mažos apimties“; 7. „prastas, netikęs, ne koks“ LKŽe.

LKŽe, LKA I 57, *šieninė* LKŽe, LKA I 57, ZonavŽ3 271; *×adryna* (brus. *адрына*, l. *odryna*) LKA I 57, *×kaladnykas* (brus. *холодник*, l. *chłodnik* „palapinė, lapinė“) LKA I 57, *×padakė* (l. *poddasze*) LKA I 57, *×pavietis* (brus. *naweę* „malkinė“) LKA I 57, *×salošius* (l. *szalas* „palapinė, būdelė“) LKA I 57, *×šopas* (l. *szopa* < vok. *Schuppen* LKŽe) LKA I 57; *×skūnia* (vid. vok. žem. *schūne* LKA I 53) LKA I 57, ZonavŽ3 96; *×adrynėlė* (hibr., iš sl. *adryna* ir liet. priesagos *-ėlė*) LKA I 57, *×skūnelė* (hibr., iš germ. *skūnia* ir liet. priesagos *-elė*) LKA I 57, *×skūngalis* (hibr., iš germ. *skūnia* ir liet. *galas*) LKA I 57, *×šieninyčia* (hibr., iš liet. *šieninė* ir sl. priesagos *-yčia*) LKA I 57. Apie pastatą šienui krauti yra rašęs Daukantas, jis tokį pastatą vadino *stogine* ir *daržine*: „Sekmasis trobesys vadinos stogine, ar daržine, pailgiuotinas ketvirtainis, į kurį javus, šiaudus ar šieną krovė <...> vadinos stogine, jog stogą turėjo, sienos buvo jau rąstų, jau virbų“ (Daukantas 1976: 437). Pastatas šienui laikyti įvardijamas trimis lietuviškais sudėtiniais terminais: *pašarinė daržinė* LKA I 57, *šieninė daržinė* LKA I 57, *šieno daržinė* LKA I 57.

Minėtina, kad kai kurie terminai gali būti laikomi daliniais sinonimais, nes įvardija netapačias sąvokas. *Lietuvių kalbos atlaso* rinkėjų duomenimis, atskiri statiniai šienui krauti retai pasitaikydavo, dažniausiai šienas buvo laikomas prie kitų pastatų pristatytuose statiniuose (LKA 1977: 57). Kartais pastatai šienui laikyti buvo statomi pievose, jie savo forma ir konstrukcija atitiko sodybose esančius (Butkevičius 1971: 191). Šie statiniai turėjo sienas ir laikyti pastatais.

Dvi nedidelės terminų grupelės žymi **pastatą javams ir linams krauti** ir **pastatą linams džiovinti**. Pirmasis vadinamas trimis sinonimais – dviem lietuviškais ir vienu latvišku: *jauja* LKŽe, ZonavŽ1 563, *pirtis* LKŽe, ZonavŽ2 409; *reja* (la. *rija*) LKŽe, DūnŽ 301. Antrojo pastato pavadinimų grupelę taip pat sudaro trys sinonimai – du lietuviški ir vienas hibridinis: *žardinė* LKŽe, *žardininkas* LKŽe; *×žardininčia* (hibr., iš liet. *žardinė* ir sl. priesagos *-inčia*) LKŽe.

Prie ūkinių pastatų priskiriamas ir **maudymosi pastatas**. Pagrindinis maudymosi pastato pavadinimas yra *pirtis*. Aukštaičiai ir dzūkai *pirtimi* vadino maudymosi patalpą, zanavykai ir kapsai – pastatą linams džiovinti, žemaičiai – javų džiovavimo patalpą. Žemaičiai maudymosi pastatą įvardijo *perene* (LEB 1964: 277). Etnografai teigia, kad *pirtis* yra pirminė maudymosi pastato reikšmė. Apie tai rašė Daukantas ir *pirtimi* XIX a.

vadino žemaičių maudymosi pastatą: „Ašmasis trobesys buvo vadinamas pirčia; pačioj pirty buvo krosnis, pusėj sienų buvo plautai, nuo žodžio plauti <...>; į kurias pirtis vedė ne vien svečius ir pakeleivingus, bet siuntinius svetimų tautų: kaipogi senovėj visų didžiausia goda buvo svetį į pirtį nuvesti ir išperdinti <...>“ (Daukantas 1976: 437). Vėliau maudymosi pastatas vadintas kitokiais terminais, tačiau, krašto tyrėjų duomenimis, pirties pirminę reikšmę geriausiai išlaikę rytų aukštaičiai (Butkevičius 1971: 198). Iš nagrinėjamų šaltinių matyti, kad iš viso maudymosi pastato pavadinimų grupelę sudaro šeši sinonimai: trys lietuviški, du slaviški ir vienas germaniškas: *pirtis* LKŽe, LKA I 58, DrskŽ 267, KltŽ 216, ZanavŽ2 409, *jauja* LKŽe, *perenė* LKŽe, LKA I 58, DūnŽ 254; ×*banė* (rus., brus. dial. баня) LKA I 58, ×*laznė* (l. *laznia*, brus. лазня) LKA I 58, LKŽe; ×*badestubė* (vok. *Baden* ir vok. dial. *stuba* LKŽe) LKA I 58.

Ūkinių pastatų pavadinimams priklauso keturi **maisto gaminimo pastatus** įvardijantys terminai – trys lietuviški ir vienas hibridinis: *namas* „atskirai pastatytas nedidelis trobesys su virykle vasarai“ LKŽe, *pravarelis* „nedidelis iš lentų sukaltas trobesys, kur rūkoma mėsa, vasarą verdama, šutinamos kiaulėms bulvės“ LKŽe, *viralinė* „atskiras virtuvės pastatas ar priestatas, vasaros virtuvė“ LKŽe, DūnŽ 443, *ubladė* (hibr., iš germ. *ubas*) „atskiras trobesys, kur yra duonkepė krosnis arba kur taisomas jovalas gyvuliams“ LKŽe. *Ubladė* būdinga Žemaičiams, tai yra nedidelis pastatas su mūro duonkepe krosnimi ir kamarėle įrankiams laikyti. Tradicinę ubladę aprašė Daukantas: „Šeštasis trobesys vadinamas ublade, kurioje buvo duonkepis kakalys, nuo to vadinamas, jog po juo ne vien duoną ir pyragus, <...> žuvis bei mėsas kepė jau liepos geldose, jau ant šiaudų; tengi džiovino grūdus, grybus ir obuolius obuolynei, tengi buvo ir girkos sukeltos grūdams malti, it kaip pas rymionis, kame grūdus malė, ten pat ir duoną kepė. Tose ubladėse pas neturtinguosius lygiai ir pirtis, kaip sakiau, buvo, nesgi ant mūrio kakalio buvo krosnis sukrauta“ (Daukantas 1976: 436). Šis pastatas kraštotyrininkų darbuose dar vadinamas *numaliu*. Manoma, kad *ubladės* pavadinimas atsiradęs iš gyvenamojo namo patalpos, kurioje buvo krosnis ir kaminas, pavadinimo (Gutautas, Kneizys 1992: 347). Visi paminėti pastatų pavadinimai laikytini sinonimais – jie turi tokį patį reikšmės branduolį ir skiriasi tik šalutiniais požymiais.

Didžiąją nagrinėjamos terminijos dalį sudaro terminai, pavadinantys **pastatus gyvuliams laikyti**. Tvirtams pavadinti vartojama šimtas vie-

nuolika terminų. Trylika terminų laikytini bendraisiais tvarto pavadinimais, devyni iš jų yra lietuviški, pvz.: *gurbas* (liet. Sabaliauskas 1970: 34) LKŽe, LKA I 49, *kūginys* LKŽe, LKA I 49, *pūnė* LKŽe, LKA I 49, *tvarčiukas* LKA I 49, *tvartas* LKŽe, LKA I 49, DrskŽ 424, KltŽ 365, LzŽ 273, ZanavŽ3 510. Tvirtas dar vadinamas *namu* LKŽe. Istoriskai *namo* terminas yra atsiradęs iš gyvenamojo pastato pavadinimo – senuosiuose namuose po vienu stogu gyventa ir laikyti gyvuliai. Plėtojantis gyvulininkystei Žemaičiuose susiformavo naujas gyvenamojo pastato variantas (dar žemaičių vadinamas *numaliu*) su patalpomis gyvuliams laikyti (LLA 1965: 42–43). Tokį pastatą mini ir Daukantas: „Antrosios durys <...> vedė iš namo į tvartą, arba kūtę, taip vadinamą nuo žodžio tverti, nuo ko paskui visą gyvenimą tvaru, arba dvaru vadino, kursai pradžioj iš virbų nutvertas buvo, vienas šalines sienas su pačiu namu turįs, kuriame tvarte buvo gyvuliai pasieniais prisieti, beje karvės, jaučiai“ (Daukantas 1976: 430). Pagal šalia esantį aptvarą tvartas dar vadinamas lietuvišku terminu *diendaržis* LKŽe. Taip pat jis įvardijamas maudymosi trobesio pavadinimu – *jauja* LKŽe. Pastatas gyvuliams laikyti vadinamas konstrukcijos pavadinimu – *dangtis* LKŽe, LKA I 49. Tvirtas dar vadinamas penkiais skoliniais – trimis slavizmais, vienu latvizmu ir vienu germanizmu: ×*abarės* (l. *obora* LKŽe) LKA I 50, ×*stainia* (brus. *стайня* l. *stajnia*) LKŽe, *stodas* (brus. *stado* Fraenkel 1962: 910) LKŽe; *kūtė* (la. *kuts*) LKA I 49, LKŽe, DūnŽ 162, ZanavŽ1 818; ×*staldas* (vok. dial. *stall*) LKŽe, LKA I 50, ZanavŽ3 163.

Tvarto pavadinimams būdinga regioninė vartoseną. Plačiausiai vartojamas *tvarto* terminas, jis žinomas bendrinėje kalboje ir dideliame tarmių plote (pietų, vidurio ir rytų Lietuvos dalyje). *Kūtė* vartojama šiaurinėje Lietuvos dalyje, *gurbas* – vartojamas šiaurės rytų kampe, *staldas* – pietinėje Žemaičių dalyje, *pūnė* – rytų aukštaičių tarmių plote, *namas*, *dangtis* ir *abarės* – tam tikruose vidurio Lietuvos plotuose, *kūginys* – nedideliame rytų aukštaičių tarmių plote (Sabaliauskas 1970: 30–49).

Su bendraisiais tvarto pavadinimais hiponiminiais ryšiais yra susiję devyniasdešimt aštuoni rūšiniai terminai, žymintys paskirties (92 terminai), konstrukcijos (2 terminai) ir dydžio (4 terminai) ypatybes. Didžiausia yra **arklių tvartą** įvardijančių terminų grupė. Istorikai pažymi, kad šis pastatas vadintas ne vienu terminu: *arklių tvartas*, *arklių kūtė* (Daukantas 1976: 430–431). Iš gyvosios kalbos šaltinių matyti, kad arklių tvartą žymintys terminai sudaro dvidešimt septynių sinonimų eilutę. Vie-

nažodžių terminų yra šešiolika: keturi lietuviški, trys slaviški, du germaniški ir septyni hibridiniai: *arklidė* LKŽe, LKA I 50, КрЖ 66, LzŽ 23, ZanavŽ1 58, *arkliatvartis* LKŽe, LKA I 51, *arklinė* LKŽe, LKA I 50, *arklinykas* LKA I 50; ×*abarai* (brus. *абора*, l. *obora* LKA I 50) LKA I 51, ×*kaniušnia* (brus. *канюшня*) DrskŽ 136, LKA I 51, ×*stainia* (brus. *стайня*, l. *stajnia*) LKŽe, LKA I 51, DrskŽ 346, ZanavŽ3 161; ×*staldė* (vok. dial. *stall*) LKŽe, ×*straja* (vok. dial. *štraie*, *štrei*) LKŽe; ×*arklistaldis* (hibr., iš liet. *arklys* ir germ. *staldas*) LKA I 51, ×*kaniūkštė* (hibr., iš slav. *kaniušnia* ir liet. priesagos *-tė*) LKA I 51, ×*stainelė* (hibr., iš slav. *stainia* ir liet. priesagos *-elė*) LKA I 51, ×*stainikė* (hibr., iš slav. *stainia* ir liet. priesagos *-ikė*) LKA I 51, ×*staininė* (hibr., iš slav. *stainia* ir liet. priesagos *-inė*) LKŽe, LKA I 51, ×*stojinė* (hibr., iš slav. *stoinia* ir liet. priesagos *-inė*) LKŽe, LKA I 51, ×*žirginyčia* (hibr., iš liet. *žirgas* ir slav. priesagos *-inyčia*) LKŽe. A. Sabaliauskas yra atkreipęs dėmesį, kad *kaniušnė* (*kaniušnia*) veikiausiai pasiskolinta iš baltarusių kalbos, o formos su išpraustiniu *-k-* yra atsiradusios jau lietuvių kalbos dirvoje (Sabaliauskas 1970: 54). Arklių tvartas įvardijamas ir dvylika sudėtinių terminų, dauguma jų turi lietuviškus dėmenis: *arklinė pūnė* LKA I 50, *arklinis ažudaras* LKA I 51, *arklinis gurbas* LKA I 50, *arklinis tvartas* LKA I 50, *arklių dangtis* LKA I 50, *arklių gurbas* LKA I 50, *arklių namas* LKA I 50, *arklių pūnė* LKA I 50, *arklių tvartas* LKA I 50. Mišrių terminų grupelę sudaro terminai, turintys lietuviškus priklausomuosius ir skolintus pagrindinius dėmenis: *arklių kūtė* (la. *kuts*) LKA I 50, *arklių ×staldas* (vok. dial. *stall*) LKA I 50, *arklių ×stelingis* (la. *stelingis* „gardas“, vok. dial. *stellinge* „tvartas“) LKA I 51.

Karvių tvartas žymimas dvidešimt dviem sinoniminiais terminais – devyniais vienažodžiais ir trylika sudėtinių. Keturiolika terminų yra lietuviškų – septyni vienažodžiai ir septyni sudėtiniai: *bandininkas* LKA I 50, *galvidė* LKŽe, *galvijinė* LKA I 50, *gyvulininkas* LKA I 50, *karvidė* LKŽe, LKA I 50, KzRŽ I 326, *karvynys* LKŽe, LKA I 50, *numas* LKA I 50; *galvijinė pūnė* LKA I 50, *galvijų tvartas* LKA I 50, *karvidis tvartas* LKA I 50, *karvinė pūnė* LKA I 50, *karvinis gurbas* LKA I 50, *karvinis tvartas* LKA I 50, *karvių pūnė* LKA I 50. Taip pat karvių tvartas vadinamas dviem slavizmais: ×*abarės* (brus. *абора*, l. *obora*) LKA I 50, ×*valaunios* (brus. *валоуня* „jaučių tvartas“) LKA I 50. Šeši sudėtiniai terminai yra mišrūs – visų jų priklausomieji dėmenys yra lietuviški, o pagrindiniai – latviški ar germaniški: *bandos kūtė* (la. *kuts*) LKA I 50, *galvijinė kūtė* (la. *kuts*) LKA

I 50, *karvidžių kūtės* (la. *kuts*) LKA I 50; *bandos ×staldas* (vok. dial. *stall* LKŽe) LKA I 50, *galvijų ×staldas* (vok. dial. *stall* LKŽe) LKA I 50, *karvinis ×staldas* (vok. dial. *stall* LKŽe) LKA I 50. **Jaučių tvarto** pavadinimų grupelę sudaro keturi sinoniminiai terminai – du lietuviški ir du hibridai: *jaučiatvartis* LKA I 50, *jautidė* LKŽe; *×builinė* (hibr., iš germ. *builis* ir liet. priesagos *-inė*) LKŽe, *×jautstaldis* (hibr., iš liet. *jautis* ir germ. *staldas*) Zanavž1 567. Minėtina, kad karvių ir jaučių tvartą žyminčius terminus galima vertinti dvejopai – bendrųjų tvarto pavadinimų hiponimais arba termino *galvidė* hiponimu. Terminas *galvidė* dar eina ir bendroju galvijų tvarto pavadinimu – „galvijų tvartas“ LKŽe.

Kiaulių tvartas vadinamas devyniolika sinoniminių terminų. Šeši terminai yra vienažodžiai, iš jų trys yra lietuviški, du – hibridiniai: *kiauliatvartis* LKŽe, LzŽ 116, *kiaulidė* LKŽe, LKA I 51, *kiaulinys* LKŽe; *×kiaulinčius* (hibr., iš liet. *kiaulė* ir slav. priesagos *-inčius*) LKŽe, *×kiaulinyčia* (hibr., iš liet. *kiaulė* ir slav. priesagos *-inyčia*) LKŽe. Toks pat tvartas dar įvardijamas ir arklių tvarto pavadinimu – *×kaniūkšlė* (brus. *канюшня*, rus. *конюшня* LKA I 51) LKŽe. Trylika terminų yra sudėtiniai, devyni yra lietuviški: *kiaulinė pūnė* LKA I 51, *kiaulinė pūnelė* LKA I 51; *kiaulinis gurbas* LKA I 51, *kiaulinis gurbeliokas* LKA I 51, *kiaulinis gurbelis* LKA I 51; *kiaulinis tvartas* LKA I 51, *kiaulinis tvarčiukas* LKA I 51, *kiaulinis tvartelis* LKA I 51, *kiaulinis tvartukas* LKA I 51. Mišrių terminų grupelėje vyrauja terminai su lietuviškais priklausomaisiais ir hibridiniais pagrindiniais dėmenimis: *kiaulinė ×kūtelė* (hibr., iš la. *kuts* ir liet. priesagos *-elė*) LKA I 51, *kiaulinis ×staldalis* (hibr., iš germ. *staldas* ir liet. priesagos *-alis*) LKA I 51, *kiaulinis ×staldukas* (hibr., iš germ. *staldas* ir liet. priesagos *-ukas*) LKA I 51. Vienas terminas turi lietuvišką priklausomąjį dėmenį ir latvišką pagrindinį – *kiaulinė kūtė* (la. *kuts*) LKA I 51. **Avių tvartas** žymimas septyniais sinoniminiais terminais: penkiais lietuviškais, vienu germanišku ir vienu hibridiniu: *avidė* LKŽe, *avikinė* LKŽe, *avinykė* LKŽe, DrskŽ 25, *avininkas* Zanavž1 86, *avitvartis* LKŽe; *×škūnia* (vok. dial. *schüne*) LKŽe; *×avinychia* (hibr., iš liet. *avis* ir slav. priesagos *-inyčia*) LKŽe.

Nedidelės yra **paukščių tvartų** pavadinimų grupelės. **Vištų tvartas** vadinamas penkiais sinoniminiais terminais: trimis lietuviškais, vienu slavišku ir vienu hibridiniu: *vištidė* LKA I 52, LKŽe, *vištinė* LKŽe, *vištinykas* LKŽe; *×katukas* (brus. *komyx*, l. *kotuch*) LKŽe, KltŽ 103; *×vištinyčia*

(hibr., iš liet. *višta* ir slav. priesagos *-inyčia*) LKŽe. **Žąsų tvarto** pavadinimų grupelę sudaro trys sinonimai – du lietuviški ir vienas hibridinis: *žąsidė* LKŽe, *žąsinykas* LKŽe; ×*žąsinyčia* (hibr., iš liet. *žąsis* ir slav. priesagos *-inyčia*) LKŽe. **Ančių tvartas** žymimas vienu lietuvišku ir vienu hibridiniu terminu: *antidė* LKŽe; ×*antinyčia* (hibr., iš liet. *antis* ir slav. priesagos *-inyčia*) LKŽe.

Rūšinių terminų, žyminčių tvartus pagal kitokias ypatybes (konstrukcijos, dydžio), yra gerokai mažiau. Dviem lietuviškais terminais pastatai gyvuliams laikyti įvardijami pagal konstrukciją: *tvartnamis* „tvartas suglaustas su kitu trobesiu“ LKŽe, *namas* „tvartas, esantis po vienu stogu su gyvenamuoju namu“ LKŽe, LKA I 49. Dar Daukantas mini atskirą *kūte* vadinamą tvartą, kuriame buvo laikomi gyvuliai ir važiavimo priemonės: „Antrasis trobesys it šalip to namo viena kerčia it susikišęs kūtėmis vadinamas buvo, taip pat pailguotinas ketvirtainis; viduryje pietinės sienos turėjo vienas duris aukštas sulig siena ir taip plačias, jog su visų didžiausiu šieno vežimu galėjo įvažiuoti, kuri rūmė tarp trijų sienų ir tų durų vadinos tarpikiu, arba ratainyčia, kurioje ratai, važiai ir rogės laikomos buvo, kartais karės žirgus tenai ant stelingio laikė <...>“ (Daukantas 1976: 432–433), tačiau tokio rūšinio termino nagrinėjamuose šaltiniuose nepavyko aptikti. Pagal dydį tvartas įvardijamas keturiais rūšiniais terminais. Mažas tvartas įvardijamas trimis sinoniminiais terminais – dviem lietuviškais ir vienu hibridiniu terminu: *namelis* LKA I 49, *tvartelis* DrskŽ 425; ×*staldalis* (hibr., iš germ. *staldas* ir liet. priesagos *-alis*) LKŽe. Didelis tvartas vadinamas hibridu ×*pastaunykas* (hibr., iš slav. *pastauka* ir liet. priesagos *-nykas*) LKŽe.

Pagalbinių pastatų pavadinimų grupelę sudaro du lietuviški, keturi slaviški, vienas germaniškas ir vienas hibridinis terminas: *pirkaitė* „įrengtas namelis kam susidėti“ LKŽe, *rūsys* „specialus pastatas daržovėms laikyti“ LKŽe; *būda* (brus. *буда*, l. *buda*) „nedidelis namelis“ KzRŽ I 88, ZanavŽ1 182, *grinčia* (brus. *грыдніца* LKA I 34) „bulvių pilamas trobesys“ LKŽe, ×*kaburė* (rus. *кобура*) „lentinis pastatas kam sukrauti, balaganas“ LKŽe, ×*šopa* (l. *szopa* < vok. *Schuppen*) „koks nedidelis, prastesnis įvairios paskirties pastatas“ LKŽe; ×*kelnorė* (vok. *Keller*) „namelis pusiau žemėje bulvėms pilti“ LKŽe, KzRŽ I 340; ×*bragelis* (hibr., iš slav. *baragas* ir liet. priesagos *-elis*) „nedidelis namelis, pastogėlė kam sudėti“ LKŽe.

Prie ūkinių pastatų pavadinimų priskirtini **maisto apdorojimo pastatai** įvardijantys terminai. Rūkyklos paprastai apibūdinamos kaip nedideli statiniai, pvz.: *rūkykla* „pastatas mėšai ar žuvims rūkyti“ LKŽe, *rūkalė* „rūkykla (pastatėlis iš lentų, kur vasarą verdamas valgis, o žiemą rūkoma mėsa)“ LKŽe. Iš viso rūkyklą žymi septyni terminai – keturi lietuviški, vienas slaviškas ir du hibridiniai, pvz.: *dūminė* „rūkykla“ LKŽe, ZonavŽ1 329, *rūkinė* „rūkykla“ LKŽe, ZonavŽ2 582; ×*būdka* (brus. *buda* Fraenkel 1962: 61) „rūkykla“ ZonavŽ1 184; ×*dūminyčia* (hibr., iš liet. *dūmas* ir slav. priesagos *-inyčia*) „rūkykla“ ZonavŽ1 329, ×*rūkinyčia* (hibr., iš liet. *rūkas*, „dūmas“ ir slav. priesagos *-inyčia*) „rūkykla“ LKŽe, ZonavŽ2 528.

2. TERMINŲ DAUGIAREIKŠMIŠKUMAS

Dalis nagrinėjamos mikrosistemos terminų turi tą pačią išraišką ir skirtingas reikšmes. Iš viso daugiareikšmiškumas būdingas dvidešimt aštuoniems terminams, jie sudaro vienuolika eilučių. Daugiausia tai dvinarės eilutės (8 eilutės arba 73 % visų daugiareikšmių terminų eilučių), beveik tris kartus mažiau – keturnarių (3 eilutės arba 27 %) eilučių. Dažniausiai daugiareikšmiai terminai įvardijami skirtingos paskirties ūkiniai pastatai (7 eilutės), pavyzdžiui, *daržine*, *klojimu*, *kluonu*, *skūnia* vadinamas pastatas javams, grūdams ir kitiems reikmenims laikyti ir pastatas šienui laikyti, pvz.: *daržinė* „javų kraunamas trobesys“ LKŽe, LKA I 53 – „trobesys šienui laikyti“ LKŽe, LKA I 56, KltŽ 40, KpŽ 342; *klojimas* „trobesys javams laikyti, kluonas“ LKŽe, ZonavŽ1 728 – *klojimas* „šieno laikomas trobesys“ LKA I 57.

Kai kurie daugiareikšmiai terminai įvardija ir gimininę, ir rūšinę sąvoką (5 eilutės). Dažniausiai (4 eilutės) rūšiniai terminai fiksuoja pastatų paskirties skiriamuosius požymius. Pavyzdžiui, *namu* vadinamas bet koks ūkio pastatas ir pagalbinis pastatas ar tvartas, pvz.: „gyvenamasis ar šiaip koks trobesys“ LKŽe – „atskirai pastatytas nedidelis trobesys su virykle vasarai“ LKŽe – „tvartas“ LKŽe. Terminai *abarės* ir *stainia* eina bendraisiais ir rūšiniais tvarto pavadinimais: ×*abarės* „tvartas“ LKA I 50 – „karvių tvartas“ LKA I 50; ×*stainia* „tvartas“ LKŽe – „arklių tvartas“ LKŽe, LKA I 51, DrskŽ 346, ZonavŽ3 161. Terminas *galvidė* pavadina karvių tvartą ir įvardija platesnę sąvoką – galvijų tvartą: „galvijų, karvių tvartas, kūtė“ LKŽe. Pastebėtas vienas atvejis, kai rūšinis terminas žymi konstrukcijos požymius. Terminas *skūnia* eina bendruoju javų kraunamo trobesio pavadinimu, be

to, įvardija jį pagal grendymų skaičių: *skūnia* „javų kraunamas trobesys“ LKA I 53, LKŽe – „javų kraunamas trobesys su vienu grendymu“ LKA I 53 – „javų kraunamas trobesys su dviem grendymais“ LKA I 53.

IŠVADOS

1. Ūkinių pastatų liaudies terminiją sudaro 196 terminai, jais įvardijami 54 skirtingi statiniai. Nagrinėjamoji terminija yra lietuviška – savos kilmės terminai sudaro beveik du trečdalius (64 %) visų terminų. Skoliniai – slavizmai, germanizmai, latvizmai – sudaro penktadalį (20 %), o hibridai ir mišrūs sudėtiniais terminai – šeštadalį (16 % visų terminų).

2. Daugiau nei trečdalis (35 %) nagrinėjamos terminijos sąvokų pavadinamos ne vienu terminu. Ūkinių pastatų terminijos sinonimijos gausumą galėjo lemti liaudies terminų išraiškos įvairovė, savos kalbos išteklių ir skolinimasis, terminų vartojimo regioniškas ir pastatų raida.

3. Ūkiniai pastatai dažniausiai įvardijami ilgomis ir nevienodos kilmės sinonimų eilutėmis. Dvinarės sinonimų eilutės sudaro apie šeštadalį (16 %), trinarės – beveik trečdalį (31 %), daugianarės – kiek daugiau nei pusę (53 %) visų sinonimų eilučių. Didžiausios yra pastato šienui laikyti ir pastato gyvuliams laikyti pavadinimų grupės – jose yra po dvidešimt ir daugiau sinoniminių terminų. Pagal kilmę vyrauja sinonimų eilutės su nevienodos kilmės sinonimais (80 % visų sinonimų eilučių).

4. Ūkinius pastatus pavadinantys terminai sudaro trijų lygmenų hierarchiją. Giminingais laikytini du terminai, įvardijantys bet kurį ūkio pastatą. Giminingi terminai turi aštuoniasdešimt keturis hiponimus, žyminčius dešimt įvairios paskirties ūkinių pastatų: pastatą javams, grūdams ir kitiems reikmenims laikyti; pastatą javams sudėti, džiovinti ir kulti; pastatą javams ir linams krauti; pastatą linams džiovinti; pastatą šienui laikyti; maudymosi pastatą; pastatą maistui gaminti; pastatą gyvuliams laikyti; pagalbinis pastatus; maisto apdorojimo pastatą.

5. Trijų pastatų pavadinimai turi hiponimų. Pastatą gyvuliams laikyti įvardijantys terminai turi devyniasdešimt aštuonis hiponimus, iš kurių didžioji dalis (94 % grupelės rūšinių terminų) fiksuoja paskirties požymius. Pastato javams, grūdams ir kitiems reikmenims laikyti rūšiniai pavadinimai po lygiai žymi paskirties (25 %), dydžio (25 %), kokybės (25 %) ir konstrukcijos (25 % grupelės rūšinių terminų) požymius. Pastato javams sudėti, džiovinti ir kulti rūšiniai pavadinimai dažniausiai nurodo paskirties (44 %)

ir konstrukcijos (28 % grupelės rūšinių terminų) ypatybes. Nedidelė rūšinių terminų dalis fiksuoja dydžio ypatybes (14 %) ir konstrukcijos bei dydžio ypatybes (14 % grupelės rūšinių terminų).

6. Septintadalis (14,3 %) terminų sudaro vienuolika daugiareikšmių terminų eilučių. Dažniausiai daugiareikšmių terminų eilučių nariai žymi skirtingos paskirties pastatus, kiti įvardija giminines ir rūšines sąvokas. Rūšines sąvokas žymintys terminai dažniausiai fiksuoja paskirties požymius.

ŠALTINIAI

- DrskŽ – *Druskininkų tarmės žodynas*. Sud. G. Naktinienė, A. Paulauskienė, V. Vitkauskas, Vilnius: Mokslas, 1988.
- DūnŽ – V. Vitkauskas. *Šiaurės rytų dūnininkų šnektų žodynas*, Vilnius: Mokslas, 1976.
- KltŽ – *Kaltanėnų šnektos žodynas*. Sud. A. Vilutyte, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2008.
- KzRŽ I – *Kazlų Rūdos šnektos žodynas* I. Red. A. Pupkis, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2008.
- KpŽ I – K. Vosyltė. *Kupiškėnų žodynas* I, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2007.
- LzŽ – J. Petrauskas, A. Vidugiris. *Lazūnų tarmės žodynas*, Vilnius: Mokslas, 1985.
- LKA I – *Lietuvių kalbos atlasas* I. Red. K. Morkūnas, Vilnius: Mokslas, 1977.
- LKŽe – *Lietuvių kalbos žodynas* (elektroninis leidimas). Vyr. red. G. Naktinienė, Vilnius, 2005.
- ZanavŽ1–3 – *Zanavykų šnektos žodynas* I–III, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2003–2006.

LITERATŪRA

- Butkevičius I. 1958: Tradiciniai lietuvių valstiečių gyvenamieji namai. – *Iš lietuvių kultūros istorijos* 1, 157–173.
- Butkevičius I. 1971: *Lietuvos valstiečių gyvenvietės ir sodybos*, Vilnius: Mintis.
- Daukantas S. 1976: *Raštai*, Vilnius: Vaga.
- Dundulienė Pr. 1982: *Lietuvių etnografija*, Vilnius: Mokslas.
- Dundulienė Pr. 1991: *Lietuvių etnologija*, Vilnius: Mokslas.
- DŽ₆ 2008 – *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*, Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla.
- Fraenkel E. 1955–1962: *Litauisches Etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: Winter, I–II.
- Gutautas S., Knežys V. 1992: Apie trobų genezę. – *Rietavo apylinkės*, Kaunas: Lietuvos kraštotyros draugija, 341–349.
- Karulis K. 2001: *Latviešu etimoloģijas vārdnīca*. Rīga: Avots.
- Kuryško G. F. 1993: Problems of Terminological Synonymy. – *IITF-Series. Selected Readings in Russian Terminology Research*, Vienna: TermNet, 102–111.
- LEB 1964: *Lietuvių etnografijos bruožai*, Vilnius: Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla.
- LLA 1965: Lietuvių liaudies architektūra 1. – *Kaimo gyvenvietės ir gyvenamieji namai*, Vilnius: Mintis.
- Sabaliauskas A. 1970: Iš baltų kalbų gyvulininkystės terminologijos istorijos. – *Lietuvių kalbotyros klausimai* 12, 7–81.
- Sabaliauskas A. 1990: *Lietuvių kalbos leksika*, Vilnius: Mokslas.
- Stunžinas R. 2008: Variantiniai statybos liaudies terminai *Lietuvių kalbos žodyne*. – *Terminologija* 15, 111–130.
- Stunžinas R. 2010: Gyvenamojo namo ir pagrindinių jo dalių liaudies terminijos sinonimija. – *Terminologija* 17, 130–142.
- Stunžinas R. 2011: Gyvenamojo namo ir pagrindinių jo dalių rūšiniai liaudies terminai. – *Terminologija* 18, 142–153.

- Urbutis V. 2009: *Baltų etimologijos etudai 2*, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- Ахманова О. 1966: Словарь лингвистических терминов, Москва: КомКнига.
- Головин Б. Н., Кобрин Р. Ю. 1987: Лингвистические основы учения о терминах, Москва: Высшая школа.
- Даниленко В. П. 1997: Русская терминология, Москва: Наука.
- Клепикова Г. П. 1974: Славянская пастушеская терминология, Москва: Наука.

FOLK TERMINOLOGY OF FARM BUILDINGS

The article deals with folk terminology of farm buildings in respect of concepts, origin and semantic relations. The researched terms are taken from various lexicographical sources of Lithuanian folk terminology.

There are 196 terms in the researched sources which name 54 different farm buildings. The majority of the terms are of Lithuanian origin, they make up nearly two thirds (64%) of all terms researched, for example *klėtis* (granary) 'building for storing grain or clothes', *kluonas* 'building for storing, drying and threshing cereal', *daržinė* 'building for storing hay'. Borrowings from Slavic and Germanic languages as well as the Latvian language make up one fifth (20%), for example *pavietis* (Belarus. *navey*) 'building for storing hay', *staldas* (Germ. dial. *stall*) 'building for keeping animals', *reja* (Latv. *rija*) 'building for storing and drying cereal'. Hybrids and terms with mixed composition, for example *stojinė* (Sl. *stoinia* and Lith. *-inė*) 'building for keeping horses', *karvinis* (Lith.) *staldas* (Germ. dial. *stall*) make one sixth (16%) of all terms researched.

More than one third (35%) of researched concepts are named using more than one term. The abundance of synonymy of farm building terminology could have been caused by the variety of expression of folk terminology, usage of language's own resources and borrowing, regional usage of terms and development of buildings. Lines of synonyms naming farm buildings are rather long and they consist of synonyms of different origin. Pairs of synonyms make up about one sixth (16%) of all synonym rows, for instance *antidė* – *antinyčia* 'duck shed'. Three synonyms make up about one third (31%), more than three synonyms – more than a half (53%) of all synonym rows, for example *žardinė* – *žardininkas* – *žardininčia* 'building for flax drying', *jaučiatvartis* – *jautidė* – *builinė* – *jautstaldis* 'ox barn'. Groups of names for hay storage and animal barn are the largest – they consist of more than twenty terms. These synonyms most often are of a different origin (80% of all synonym rows).

Terms naming farm buildings have a three-level hierarchy. Two terms which name a farm building in general can be viewed as generic, for instance *namas* – *trobėsys* 'any farm building'. Generic terms have 84 hyponyms which name 10 farm buildings of different purpose: building for storing grains, food supplies, clothes and household tools; building for storing, drying and threshing cereal; building for storing cereal and flax; building for drying flax; building for storing hay; building for bathing; building for cooking; building for keeping animals; auxiliary building; building for food preparation. Terms naming three types of buildings have hyponyms.

One seventh (14,3%) of terms are polysemous. Most often they name buildings of different purpose, *daržinė* ‘building for storing cereal’ – ‘building for storing hay’, *klojimas* – ‘building for storing cereal’ – ‘building for storing hay’. Other polysemous terms name generic and specific concepts, for instance, *namas* ‘any farm building’ – ‘summer kitchen’ – ‘building for keeping animals’.

Gauta 2012-10-25

Robertas Stunžinas
Lietuvių kalbos institutas
P. Vileišio g. 5, LT-10308 Vilnius
E. paštas robertasst@lki.lt